

Maria Jażdżewska

Siemiechów, st. 2, gm. Widawa, woj.
sieradzkie, AZP 73-45/57

Informator Archeologiczny : badania 28, 61-62

1994

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Siedleczo, st. 4
gm. Wągrowiec, woj. pilskie
AZP 43-31/31

Państwowa Służba Ochrony Zabytków
 Oddział Wojewódzki w Pile

Badania prowadziła mgr M. Dernoga przy współudziale mgr. G. Soroka z Muzeum Archeologicznego w Poznaniu. Finansowane przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Pile. Trzeci sezon badań. Osada z okresu wpływów rzymskich.

Kontynuowano prace z 1993 r. Zbadano obszar o powierzchni 250 m², rejestrując ok. 80 obiektów, w tym 3 obiekty mieszkalne (budynek słupowy i 2 półziemianki), 2 piece kopulaste, 13 palenisk, 17 jam różnego przeznaczenia oraz 55 dołków posłupowych. Uchwycono zachodni zasięg osady. Wschodnią granicę wyznacza sąsiadujące z nią cmentarzysko lużyckie. Kontynuowano prace w kierunku północnym i południowym.

Wśród odsłoniętych obiektów na uwagę zasługują obiekty mieszkalne. Budynek wzniesiony był w konstrukcji słupowej, liczne bryłki polepy z odciskami drewna wskazują, że ściany były plecionkowe, wylepione gliną. Wewnątrz budynku odsłonięto palenisko. W obrębie półziemianek oraz na ich obrzeżach zanotowano ślady po słupach, wewnątrz odsłonięto paleniska. W wypełniku znajdowały się duże ilości ceramiki i kości zwierzęce.

Pozostałości pieców kopulastych tworzyły rumowiska brył polepy noszących ślady odcisków konstrukcji drewnianych. Dna i ścianki pieców uformowane nieckowato wylepione były gliną. W poziomie występowania obiektów zalegały rozsypiska polepy, węgli drzewnych, soczewek gliny.

Na podstawie dotychczasowych spostrzeżeń przypuszczamy, że odsłonięto część produkcyjną osady, na którą składały się paleniska, jamy z żużlem i piece kopulaste.

Materiał zabytkowy uzyskany z badań to przeszliki gliniane, przedmioty z kości i rogu.

W oparciu o analizę ceramiki stwierdzamy, że rozwój osady w Siedleczku przypadła na okres od młodszej fazy wczesnego okresu wpływów rzymskich (faza B2) do młodszej fazy późnego okresu wpływów rzymskich (faza C2).

Materiały znajdują się w Państwowej Służbie Ochrony Zabytków w Pile.

Badania zakończono.

Siemiechów, st. 2
gm. Widawa, woj. sieradzkie
AZP 73-45/57

Muzeum Miasta Pabianic

Badania prowadziła mgr Maria Jażdżewska. Finansowane przez Muzeum Miasta Pabianic. Dziewiętnasty sezon badań. Cmentarzysko ludności kultury przeworskiej z okresu późnolateńskiego i wczesnorzymskiego, osada ludności kultury przeworskiej z okresu późnorymskiego.

Dzięki uzyskaniu częściowej zgody właściciela lasu przylegającego od strony południowej do cmentarzyska i osady, w lipcu 1994 r. przebadano dotychczas niedostępny teren. Stwierdzono ślady zniszczonych grobów ciałopalnych kultury przeworskiej z okresu późnolateńskiego. Zakładając wiele próbných wykopów między drzewami natrafiono na 5 grobów nienaruszonych (4 późnolateńskie, 1 wczesnorzymski). Tym samym liczba grobów na cmentarzysku w Siemiechowie wzrosła do 70.

Najciekawszy okazał się grób 67, datowany na fazę A3, jamowy (1,3 x 1,5 m). W smolistoczarным wypełniku znajdowało się bogate wyposażenie: duża ilość potłuczonej, czarnej ceramiki z brzegami facetowanymi, przedmioty żelazne: umbo z czterema nitami (typ 7 Bohnsacka), liściowaty grot włóczni długości 37 cm, grot oszczepu z zadziarami, 3 dobrze zachowane grociki strzał do luku (po ok. 7 cm długości), rynienkowate okucie, być może

tarczy drewnianej, niepełne kółko, fragm. prawdopodobnie imacza, nóż długości 24 cm; przedmioty z brązu: 2 fragm. fibuli? całkowicie stopionej w ogniu oraz minimalna ilość spalonych kości ludzkich.

Znalezienie w jednym grobie aż trzech grocików do strzał jest przypadkiem bardzo rzadkim i godnym szczególnego podkreślenia. Pozostałe 3 groby późnolatańskie były wyposażone skromnie, głównie w ceramikę. W grobie wczesnorzymskim znaleziono żelazną zapinkę trąbkowatą. Grób ten (nr 65) datowany jest na koniec I–II w. n. e.

Poza cmentarzyskiem badano w dalszym ciągu osadę ludności kultury przeworskiej z okresu późnorzymskiego. Wyeksplorowano do końca chatę XXXII oraz odkryto kolejne — XXXIII i XXXIV. W chacie XXXIII, którą można było zbadać tylko częściowo (brak pozwolenia na naruszenie drzew), znaleziono ceramikę ręcznie lepioną, polepę, fragm. przedmiotów żelaznych, ułamki kości zwierzęcych, przęślik gliniany. Chata miała kształt prawdopodobnie prostokątny, śladów słupów nie zauważono. Chata XXXIV była prostokątna (3,7 x 1,7 m), dno jej znajdowało się na głębokości 1 m od powierzchni ziemi. W smolistoczarным wypełnisku znaleziono 300 fragm. naczyń wyłącznie ręcznie lepionych, polepę, kości zwierzęce, część przęślika. Na uwagę zasługuje ceramika z chaty XXXIV, o cechach późniejszych niż dotąd odkrywana w osadzie siemiechowskiej. Można ją datować na V, a nawet początek VI w. n. e.

W czasie tegorocznych prac przebadano teren o powierzchni 409,2 m². Planowane od lat poszukiwania osady współczesnej cmentarzysku (II w. p. n. e.–II w. n. e.) i cmentarzyska współczesnego osadzie (III–V w.) będą w miarę możliwości finansowych realizowane w latach przyszłych.

Zabytki i dokumentacja znajdują się w Muzeum Miasta Pabianic.

Strzegowa, st. Góra Grodzisko Pańskie, gm. Wolbrom, woj. katowickie — patrz: wczesne średniowiecze

Strzegowa, st. Góra z Jaskinią Biśnik, gm. Wolbrom, woj. katowickie — patrz: późne średniowiecze

**Turowo, st. 7
gm. Szczecinek, woj. koszalińskie
AZP 26-26/—**

PP Pracownie Konserwacji Zabytków
Ośrodek Naukowo-Konserwatorski
Pracownia Archeologiczna w Poznaniu

Badania prowadzili mgr mgr Edward Krause (autor sprawozdania), Andrzej Krzyszowski, Józef Marcinkiewicz. Finansowane przez Wielkopolski Okręgowy Zakład Gazownictwa w Poznaniu. Pierwszy sezon badań. Osada z późnego okresu wpływów rzymskich (II/III–IV w. n. e.), osada z okresu wczesnośredniowiecznego (XII–1. poł. XIII w.), ślady osadnictwa nowożytnego.

Nowo odkryte stanowisko o powierzchni 3–5 ha położone jest nad krawędzią i na stoku doliny dużego, nieregularnego wytopiska lub osuszonej i mocno zdenudowanej doliny jeziornej (tej samej, nad którą leży stanowisko Wilcze Laski 10 — sprawozdanie w niniejszym tomie), w południowej części wklęsnięcia dużego cypla dochodzącego do doliny od północnego wschodu. Ekspozycja stanowiska dodatnia w kierunku południowym, przewyższenie w stosunku do doliny wynosi ok. 9 m. Obecnie użytkowane jest jako pole orne.

Badania wykopaliskowe miały charakter ratowniczy, a wykonano je w związku z budową gazociągu wysokociśnieniowego Piła–Wierzchowo. Przebieg i budowa gazociągu warunkowała czas prowadzenia badań, lokalizację i wielkość wykopu archeologicznego. Wykop miał szerokość 4 m, długość 165 m. W dwu miejscach poszerzono go w kierunku zachodnim w celu gruntowniejszego rozpoznania odkrytych obiektów. W sumie badaniami objęto obszar ok. 800 m².